

Objava vloge v skladu s členom 6(2) Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila

(2011/C 310/12)

V skladu s členom 7 Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 ⁽¹⁾ je ta objava podlaga za uveljavljanje pravice do ugovora zoper vlogo. Izjave o ugovoru mora Komisija prejeti v šestih mesecih od dneva te objave.

POVZETEK

UREDBA SVETA (ES) št. 510/2006

„SZÓREGI RÓZSATÓ“

ES št.: HU-PGI-0005-0389-21.10.2004

ZOP ( ) ZGO (X)

Ta povzetek zajema glavne elemente specifikacije proizvoda za informativne namene.

1. Pristojna služba v državi članici:

Naziv: Vidékfejlesztési Minisztérium
Élelmiszer-feldolgozási Főosztály
Naslov: Budapest
Kossuth Lajos tér 11.
1055
MAGYARORSZÁG/HUNGARY
Tel. +36 17952000
Faks +36 17950096
E-naslov: efef@vm.gov.hu
Agnes.Komari@vm.gov.hu

2. Vlagatelj:

Naziv: Szóregi Virág-Dísznövény Áfész
Naslov: Szeged-Szóreg
Hősök tere 5.
6771
MAGYARORSZÁG/HUNGARY
Tel. +36 62406606
Faks +36 62405138
E-naslov: szoreg.rozsa@vnet.hu
Sestava: proizvajalci/predelovalci (X) drugo ( )

3. Vrsta proizvoda:

Skupina 3.5: Cvetje in okrasne rastline

4. Specifikacija:

(povzetek zahtev v skladu s členom 4(2) Uredbe (ES) št. 510/2006)

4.1 Ime:

„Szóregi rózsató“

4.2 Opis:

Žlahtna vrtnica z golimi koreninami, ki se trži, je sestavljena iz podlage in žlahtnega kultivarja, cepljenega na podlago. Kot podlaga se uporabljajo naslednje sorte: Laxa, Polmeriana, Schimid's Ideal, Inermis, Multiflora in Superbe. Podlaga mora imeti naslednje značilnosti: zmožnost vzdržati temperaturo do -30 °C brez nastanka škode; odpornost na bolezni (predvsem na rjo, pepelasto plesen in

⁽¹⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 12.

peronosporo); odpornost na suhost in vlažnost; dobra vitalnost v rasti (močan, zdrav in hiter razvoj); je odporna na apno (z izjemo podlage Multiflora); preprosta za razmnoževanje (bistveno je hitro kaljenje semen brez ležanja).

Pri pridobivanju „Szőregi rózsató“ se uporabljajo naslednje skupine kultivarjev: vrtna in gredična vrtnica, hibridna čajevka, polianta, floribunda, plezava, miniaturna in pokrovna vrtnica. Potomci iz teh skupin so lahko cepljeni tudi na svoje lastno steblo (z izjemo floribunde). Višina cepičev je lahko med 40 in 140 cm.

Lastnosti zaščitene označbe porekla „Szőregi rózsató“ se delijo na kategoriji A in B:

- v kategorijo A spadajo žlahtne vrtnice z golimi koreninami, ki se razraščajo iz cepiča, iz katerega se v primeru žlahtne vrtnice razvijeta vsaj dva trsa, tretji pa se razdeli v oddaljenosti največ 5 cm od cepiča, pri čemer je skupni premer trsov 24 mm, vsakega trsa posebej pa vsaj 6 mm. Pri žlahtnih plezavih vrtnicah z golimi koreninami je najmanjša dolžina trsa 40 cm, pri miniaturnih vrtnicah z golimi koreninami je 20 cm, pri vrtnicah, ki spadajo v vse ostale skupine (skupine kultivarjev: vrtna in gredična vrtnica, hibridna čajevka, polianta, floribunda in pokrovna vrtnica), pa je 30 cm. Glavna korenina se mora pri vseh skupinah gosto razpredati znotraj 10 cm. Korenina mora biti dolga vsaj 20 cm;
- v kategorijo B spadajo žlahtne vrtnice z golimi koreninami, ki se razraščajo iz cepiča, iz katerega se v primeru žlahtne vrtnice razvijeta vsaj dva trsa, pri čemer je skupni premer trsov vsaj 16 mm, najmanjši premer posameznega trsa pa je 6 mm. Če je premer dveh trsov manjši od 16 mm, se mora tretji trs s premerom vsaj 6 mm razpredati znotraj 5 cm.
- Vse te skupine (z izjemo žlahtnih plezavih vrtnic z golimi koreninami) so lahko cepljene na svoje lastno steblo. Višina cepiča je lahko med 40 in 140 cm. Iz enega cepiča morajo rasti vsaj trije trsi, pri čemer je premer vsakega od njih vsaj 6 mm.

4.3 Geografsko območje:

Žlahtna vrtnica z golimi koreninami z zaščiteno geografsko označbo „Szőregi rózsató“ se goji znotraj upravnih meja naslednjih krajev v županiji Csongrád: Szeged-Szőreg, Szeged-Mihálytelek, Szeged-Gyálárét, Algyő, Deszk, Újszentiván, Kübekháza in Tiszasziget.

4.4 Dokazilo o poreklu:

Pridelovalec vodi register, ki ga pregledajo in potrdijo pristojni organi ter je v skladu z uradnimi predpisi. Register vsebuje naslednje podatke: topografsko številko območja, število zasajenih podlag, njihovo sorto in poreklo; zemljevid zasaditve; razpored cepljenja in njegovo izvajanje; količino cepljenih podlag na sorto; količino in kakovostno distribucijo končnega proizvoda, ter količino prodanih proizvodov glede na sorto, podatke o prejemniku (ali kupcu), številko pogodbe, sklenjene s kupcem, številko pridelovalca in kodo rastline. Kadar se žlahtne vrtnice z golimi koreninami tržijo pod znamko „Szőregi rózsató“, jih pregleda podjetje Szőregi Virág-Dísznövény Áfész, ki upravlja enotni računalniško podprti registracijski sistem, s katerim jamči skladnost kakovosti. Po pridobitvi (dostavi) kultivarjev žlahtnih vrtnic od pridelovalcev se dajo ti kultivarji na trg pod skupno znamko, sliko in imenom sorte.

4.5 Metoda pridobivanja:

Postopek se začne s pridobivanjem in pridelovanjem podlage. Če se pridelovalci odločijo za pridelavo podlage, morajo semena posejati jeseni ali spomladi, kar je odvisno od tega, ali postopek hlajenja poteka umetno ali naravno. Sadike se izkopljejo pozno jeseni. Ko se sadike vzamejo iz zemlje, se morajo prebrati in razvrstiti glede na debelino koreninskega vratu. Sadike je mogoče nabaviti v tej fazi postopka (za pridelovalce, ki ne vzgajajo svojih podlag). Svežnje, ki so jih pridelovalci pridelali sami ali jih kupili, je treba zakopati pod kotom in jih pazljivo prekriti s prstjo, tako da so trsi enakomerno in povsod pokriti do treh četrtin.

Naslednja faza postopka je *priprava prsti za sajenje*. Prst z območja sotočja rek Tise in Maros je odlična za pridelavo vrtnic. Vendar je treba paziti, da se podlage posadijo v prst, ki je bogata s hranili in v kateri ni plevela. Kolobarjenje je pri pridelavi vrtnic obvezno. Predhodni pridelki morajo biti žita in seno. Ko so predhodni pridelki požeti, se mora jeseni izvajati zaščita rastlin in globoko oranje (30–40 cm) s krožnim ali vrtavkastim kultivatorjem.

Sajenje je treba opraviti od sredine februarja do začetka marca. Podlage se sadijo po velikosti, in sicer od najdebelejše do najtanjše. Podlage je treba pripraviti za sajenje: dolžina korenin se skrajša na 17 cm, trsi pa se obrežejo, tako da so veliki 10 cm. Običajno je sajenje ročno, vendar je lahko tudi strojno. Razmik med vrstami je 80–90 cm, med vrtnicami pa 12–14 cm. Po sajenju se pripravijo grebeni. Globina sajenja je zelo pomembna: vrat sadike mora biti 2–3 cm nad tlemi, tako da je cepljenje enostavno.

Za rastline je treba *skrbeti in jih varovati* v celotnem obdobju postopka pridelave. Kultiviranje prsti uniči plevel in škodljivce. Ker se zaradi oskrbe s hranili poveča prezimna trdnost vrtnic, je treba uporabljati umetna gnojila in po možnosti živinski gnoj. Kolobarjenje pomaga preprečiti širjenje določenih škodljivcev. Plevel iz prsti okrog podlag je treba redno odstranjevati, in sicer z mehaničnim rotovatorjem ali z ročnim okopavanjem. Tako se zagotovi tudi primerna prezračevnost prsti. To je treba opraviti od 4 do 6-krat letno. Rastline je treba redno škropiti proti glivičnim boleznim in škodljivcem. Tudi namakanje je pomembno, vendar je odvisno od vremena.

Cepljenje, ki sledi sajenju, se izvaja od druge polovice julija do začetka septembra. Pri vrtnicah je treba cepljenje izvajati v obdobju mirovanja. Cepljenje se izvaja v treh ločenih fazah: *odpiranje podlage*, *cepljenje in ovijanje*. Brste je treba nabrati z žlahtnih, zmerno cvetočih kultivarjev vrtnic, ki so bili cepljeni leto prej.

Prvo *opravilo po cepljenju* je, da se pozimi po podlagah potrese kombinirano gnojilo. Pomladna opravila v zvezi z vrtnicami se začnejo v drugem letu, in sicer njihovo obrezovanje. Nato se podlaga z ostrimi škarjami odreže nad brstom. Mladiko med poganjki je treba odstraniti. Ko cepiči zrastejo za 5–10 cm, jih je treba odščipniti, kar vrtnici omogoči, da postane grmičasta. Tudi redno mehanično odstranjevanje plevela, ročno okopavanje in škropljenje so pomladna in poletna opravila pri vzgajanju žlahtnih vrtnic. Poleti je treba z vrtnic, ki so bile vzgojene na ta način, pobrati brste za cepljenje podlag.

Vrtnice *se izkopljejo* jeseni. Najboljši čas za izkopavanje vrtnic je oktober. Preden se vrtnice izkopljejo, jih je treba obrezati na višino 40 cm. Pri zbiranju vrtnic je treba tiste, ki jih je traktor preoral in obrnil, otresti, odstraniti poganjke ter jih *razvrstiti, združiti v svežnje* in označiti. Po razvrstitvi in združitvi v svežnje je treba vrtnice čim prej premestiti v hladen prostor in jih zaščititi pred izsušitvijo. Za *skladiščenje* so najprimernejše hladilnice, ki pozimi in poleti vzdržujejo temperaturo med 0 in 2 °C.

Osnovni material za *pakiranje* je mešanica šote in ostružkov lesa v ustreznem razmerju (50:50), ki je ovita s poliestrom ali papirjem. Vrtnice, ki so ovite s papirjem, se lahko posadijo skupaj z zvitkom papirja, ki se v prsti razgradi. Namen pakiranja je preprečiti izsušitev ali poškodovanje vrtnic s stroji. Po deset vrtnic istega razreda se zbere v sveženj, na katerega se pritrdi oznaka. Svežnji po 10 vrtnic, pripravljene na tak način, se nato zberejo v skupine po pet svežnjev.

4.6 Povezanost:

Razlog za posebno kakovost vrtnice „Szőregi rózsató“ je delno več kot stoletna tradicija ter delno izvrstne podnebne in geografske razmere na tem območju.

Zgodovinska povezava: Na območju Szőreg pri Szegedu so se cepljene podlage in rezano cvetje začele gojiti in prodajati v Új-Szegedu v zadnjih letih 19. stoletja. Zgodovina gojenja vrtnic na območju Szőreg je povezana s tradicijo gojenja v Szegedu in Új-Szegedu ter razvojem vrtov. Mladi mojstri cepljenja, ki so se izučili v rastlinjakih v Szegedu, so se naselili na območju Szőreg in se ukvarjali z vrtnarjenjem na svojih majhnih parcelah z velikostjo 400–800 kvadratnih sežnjev (*négyszögöl*; 1 440–2 880 m²). Postavili so si rastlinjak in večino časa prodajali cepljene podlage samostojno ali po naročilih rastlinjaka v Szegedu, za katerega so delali. Na začetku 20. stoletja je na območju Szőreg nastala nova gospodarska panoga, pri čemer so bili njeni začetniki brez izjeme revni, najemniški kmetje brez svoje zemlje in dninarji. Ker so bili mali vrtnarji z območja Szőreg tudi izkušeni strokovnjaki, so izpopolnili svoje delo in so po končanem cepljenju v svojih vrtovih odšli cepit tudi v oddaljena mesta ter tako prek svojega dela proslavili območje Szőreg. Ta majhna skupina je poučevala sedanjo skupino vrtnarjev. Vrhunec zlate dobe gojenja vrtnic na območju Szőreg je bil leta 1927.

Lastniki malih rastlinjakov so bili medsebojno odvisni. Ker so imeli težave zlasti pri prodaji vrtnic, so leta 1936 ustanovili svojo prvo zadrugo. Leta 1938 je skupna površina treh rastlinjakov na območju Szőreg pri Szegedu znašala 350 oralov⁽¹⁾, pri čemer so na njem pripravili 1 250 000 cepičev. Površina vseh ostalih rastlinjakov na podeželju je bila 850 ogrskih oralov, pri čemer so v njih vzgojili 2 040 000 cepičev. Rastlinjaki z območja Szőreg pri Szegedu so začeli vrtnice izvažati že v prvih letih 20. stoletja. Delež izvoza iz rastlinjakov na območju Szőreg pri Szegedu je med letoma 1929 in 1931 znašal povprečno 63,6 % celotnega državnega izvoza iz rastlinjakov (tj. 587 000 cepičev), kar dokazuje, da so v teh majhnih rastlinjakih vzgajali izvrstne cepiče.

Na območju Szőreg in njegovi bližini, tj. v edini večji madžarski regiji, v kateri gojijo vrtnice, je vzgojenih 98 % vrtnic, ki so pridelane na Madžarskem. Szőregi rózsátó so zelo cenjene in priznane vrtnice tudi v tujini, kar kaže dejstvo, da se izvozi velika večina (več kot tri četrtine) od 4 do 5 milijonov žlahtnih vrtnic z golimi koreninami, ki se vzgojijo na leto.

Naravni dejavniki: Na območju Szőreg se vrtnice ne gojijo le zaradi tradicije, ampak tudi zaradi odličnih okoljskih razmer. Za gojenje kakovostnih, prezimno trdnih in močnih vrtnic so potrebni trije dejavniki, povezani z okoljskimi razmerami: kakovostna in s hranili bogata prst, primerna oskrba z vodo in dovolj sončne svetlobe.

Regija, v kateri pridelujejo „Szőregi rózsátó“, je na nekdanji poplavni ravnici ob sotočju rek Tise in Maros. Zaradi srednjekompaktne ilovice z visoko vsebnostjo humusa in dobro zmožnostjo odtekanja, ki je nastala na tem območju, in muljaste aluvialne prsti se podlaga gosto razrašča in vsebuje več koreninskih laskov kot žlahtne vrtnice z golimi koreninami, pridelane v drugih vrstah prsti. Voda se zaradi dobre zmožnosti odtekanja ne zadržuje v prsti, poleg tega pa je zaradi rahle in zračne strukture prsti na voljo kisik, ki je potreben za dober razvoj korenin. Gosto razraščajoča se podlaga zagotavlja boljši vnos hranil, pri čemer žlahtni del bolje raste, postaja močnejši ter požene več trsov, poganjkov in cvetov kot pri rastlinah, gojenih v zemlji z drugimi značilnostmi. Žlahtna vrtnica z golimi koreninami za prodajo je zato veliko odpornejša na bolezni in zmrzal, pri čemer se njena kakovost ohrani tudi v drugih vrstah prsti. Bližina rek Tise in Maros zagotavlja tudi optimalno relativno vlažnost za pridelavo vrtnic in možnost namakanja.

Za gojenje vrtnic so med drugim bistvene okoljske razmere, ki zagotavljajo svetlobo, saj zagotavlja energijo, potrebno za fotosintezo. Poleg števila sončnih ur vplivajo na kakovost vrtnic „Szőregi rózsátó“ v veliki meri tudi dolžina dneva ter moč in energija svetlobe. Na območju, na katerem se goji szőreška vrtnica, so poletja najbolj vroča in imajo največ sončne svetlobe med vsemi regijami na Madžarskem. Povprečna letna temperatura je 11,5 °C, pri čemer je povprečna temperatura med sezono pridelave 18 °C. Na tem območju je več kot 2 100 ur sončne svetlobe na leto, kar je več od povprečja za severnejša območja. Sezona pridelave se začne zgodaj spomladi in traja dolgo v jesen, čas rasti pa je podaljšan, tako da rastline prejmejo večjo skupno količino sončne svetlobe in toplote, kot je prejmejo rastline na bolj severnih območjih. Zato je za te vrtnice značilna krepka rast. Žlahtne vrtnice z golimi koreninami dobro prenašajo jesen, saj poženejo debele, primerno olesenele trse z dobro razvitimi, zdravimi brsti. Bogate rezerve hranil v trdoživih trsih omogočajo, da se lahko kultivarji vrtnice, ki se naberejo jeseni, skladiščijo za daljše obdobje in da hitro poženejo po sajenju v naslednjih letih. Njihova

⁽¹⁾ Oral ali jutro je izraz za staro mersko enoto, ki je znašala 1 600 kvadratnih sežnjev (*négyszögöl*), tj. 0,5755 hektarja ali 5 755 m².

odpornost na zmrzal je večja zaradi dejstva, da vročim poletjem na območju Szőreg pogosto sledijo ostre zime, v katerih rastline dovolj otrdijo za preostali del svojega življenja. Poganjanje vrtnic „Szőregi rózsatő“ po sajenju je zagotovljeno.

Človeški dejavniki, strokovno znanje: Vrtnice „Szőregi rózsatő“ se pridelujejo že več kot stoletje in so povezane s tradicijo, ki je edinstvena na Madžarskem. Delovno in strokovno zelo intenzivna pridelava žlahtne vrtnice z golimi koreninami običajno poteka na družinskih kmetijah, ki obstajajo že več generacij. Znanje in strokovnost, razvita na tem območju, se prenašata iz generacije v generacijo. To vključuje prenašanje tradicij gojenja, tehnik ročnega cepljenja in spretnosti.

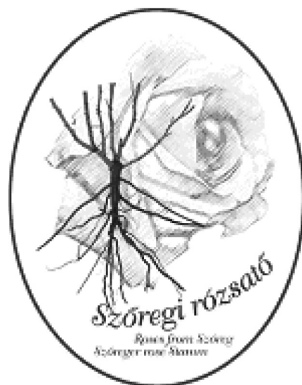
Na kratko je mogoče reči, da je območje rek Tise in Maros s svojim celinskim podnebjem, ilovnato in aluvialno prstjo, ki je bogata s hranili, rahla in idealno namočena, ter izpostavljenostjo sončni svetlobi primerno za pridelavo „Szőregi rózsatő“. Zaradi izjemnih naravnih pogojev ter strokovnega znanja in izkušenj, ki se prenašajo med generacijami, se posebne lastnosti vrtnic „Szőregi rózsatő“ ohranijo v vseh podnebnih razmerah.

4.7 Nadzorni organ:

Naziv: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ
Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság
Naslov: Budapest
Kisrókus u. 15/A.
1024
MAGYARORSZÁG/HUNGARY
Tel. +36 13369115
Faks +36 13369011
E-naslov: menyhertt@mgszh.gov.hu

4.8 Označevanje:

Zapis na oznaki je: „Szőregi rózsatő“ z naslednjo ilustracijo:

Po vnosu v register Skupnosti morata biti prikazana tudi oznaka „zaščiten geografski znak“ in povezani znak Skupnosti.